

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjskega peti-vrstnega 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zveza Avstrije z — Rusijo.

V poslednji številki ruskega „Novega Vremena“ smo čitali sledeči telegram z Dunaja 10. januarja: V časopisu „Vaterland“ je včeraj natisnen članek, kateri je napisan, kakor slišim, po navdihnenji jednega iz vidnih predstavitev dvorne stranke. Članek svetuje avstrijski vladi zvezo z Rusijo ceniti in iskati z njo zblizenja, ker Nemčija ne kaže, da bi Avstriji pomagala pri bodočem boji z Italijo — (dorožit družbo s Rossiej i iskati sblizenja, tak kak Germanija ne kaže nikakoj pomoči Avstriji, v slučajeh stolknovenja s Italijoj.)

Ruski dopisnik „Novega Vremena“ z Dunaja prav redko kaj poroča, torej mu nij za to, da bi se kaj zmisli, nego je gotovo, da je res slišal, ka je omenjeni članek „Vaterlandov“ inspiriran od jednega zastopnika dvorne stranke. In ker imamo dopisnika najbrž iskati blizu ruskega poslanstva, mogel je tudi od zanesljivega vira kaj tacega slišati. Za to si oglejmo omenjeni članek.

Pod italijanskim naslovom „La spada d'Italia“ razlaga rečeni list obširneje sledeče misli: Večina ljudij ne misli kdo vé kaj velicega o „italijanskem méči“, temuč bodalo je bolj italijansko narodno orožje. Za to tudi Italijani svojih pridobitev nijso imeli vsled svoje moči in drzovitosti, temuč vsled svoje zvitosti in s spretno porabo malih sredstev. Za jedno velevalost, kakor je Avstrija, Italija sama nij nevaren sovražnik, vendar se nje protivništvo ne sme prenizko ceniti v zvezi z drugim sovražnikom. Italija pa more Avstriji celo nevarna biti, ako je (Italija) premagana in se udá. Kajti kdo bi mogel potem

vojno odškodnino plačati? Tist dan, ko je italijanska vojska popolnem tepena, razpade komaj zjednjena Italija v kosce in anarhija nastane v njej. Za padcem kraljestva prišel bi kaos. Avstrija bi morala celo deželo zasesti in še le nove avtoritete delati. Za to bi trebalo, da vso svojo vojsko v vojnem številu na nogah ohrani; a to bi Avstrijo finančno uničilo.

Tako bo, če imata Italija in Avstrija sami mej soboj posla. Ali to ne bode, kajti, ker bi morala Avstrija v ofenzivi prodirati na središče katoličanstva, na Rim, vzbudila bi brž protivništvo protestantovskih oblastij Nemčije in Anglije, pravoslavna Rusija tudi ne bi Avstriji pomagala, in Francoska bi bila to kar leta 1859. — Pisatelj članka meni, da se mora Avstrija ogibati take prilike, pri kateri bi kje za vojno angažirana bila in bi jo od zadaj še Italija prijeti mogla. Nehvaležno nalogo je Avstrija igrala l. 1856, a zdaj se jej bode po berlinskem traktatu podobno nehvaležna uloga ponujala v Bolgariji (brani bolgarsko zjedinenje, katero Rusija želi). Za to naj se Avstrija drži previdnosti in vzdržljivosti v orijentu (naj ne posega proti Rusiji v bolgarsko vprašanje in balkanske razmere). Iz svoje kože ne more nobeden. Prusija ima dosledno protestantovsko cerkveno politiko; zato naj nihče ne dvomi, da se solidarnost pruske politike z — italijansko ne da razrušiti.

Tedaj pisatelj članka govori naravnost zoper zvezo z nezanesljivo, ali bolje rečeno s perfidno Nemčijo, in svetuje s tem, ter s prigovarjanjem, ne mešati se v orijent zoper interese jugoslovanskih narodov, Avstriji zvezo z Rusijo.

Mi bi želeli, da pripoveduje ruski poročevalec v „Novoje Vreme“ istino, ko poroča, da je ta članek „iz krogov dvorske stranke“ inspiriran; in mi bi želeli, da ta del dvorske stranke zmaga nad ónimi, ki hoté zvezo naše države z Nemčijo.

Zvezo z Nemčijo, kakersna je zdaj, moremo si mi avstrijski Slovani tudi le tako misliti kot „ciganov blagoslov“: ne škodi nič, ne koristi nič, čisto defenzivna suho platonična zveza za odstrašenje laških „irredentovcev“ in morda tudi preiskrih francoskih „revanchevcev“. Da bi Avstrija, v katere armadi je 60 % Slovanov, v kakej vojski proti slovanskej Rusiji zares za Germane kostanj iz ognja vleč šla, to se nam avstrijskim Slovanom v celem duši protivi. Mi smatramo Nemčijo kot staro sovražnico Slovanstva, torej tudi Avstrije, ker smo Slovani v njej. Pruska Nemčija je pa tudi od nekda uže sama na sebi sovražnica Avstrije. Le zdaj, ko jej prede, ker ima slabo vest iz brezobzirne vojske francoske in zavoljo svoje črne nehvaležnosti do Rusije na berlinskem kongresu, — zdaj išče Bismark pri nas pomoči. Kdor pred to nemško Prusijo svári, ta tudi naše želje izreka.

Narobe pa smo prepričani, da je Avstriji v pametnej zvezi s Slovani, torej tudi z Rusijo obstanek zagotovljen. Nemci bi jo pač zdaj potrebovali, dokler se imajo za sebe bati in za svoje francoske pridobitve. Kadar bi tega strahu ne bilo več, bili bi oni prvi, ki bi Avstrijo razbiti hoteli in si Cislejtano anektirali. Zato smo slišali uže „Wacht am Rhein“ pri nas pevati, o „svinčenih podplatih“ govoriti, „drang nach osten“ razlagati, „kulturträgerei“ pridigovati in „Schönererov-

Listek.

Objektivno in subjektivno.

V

Milostiva gospa! Moje pismo III. na starega leta dan ste dobili objektivirano v roke, same kosti so ga bile brez mesa, meso je urednik „Slovenskega Naroda“ s svinčnikom izrezal, potem je pa dva pisma stopil in skrpal v eno. (Moral je, kajti pri nas se žalibože tudi za nedolžnim humorjem išče „hudoben namen“; temu smo se hoteli izogniti. Ur.) Le prečitajte, gospa, še enkrat óno moje pismo, pa boste videli, da je nekako zmešano, in da brez motivacije skačejo misli ena preko druge, ko da bi se lovile.

Ko sem jaz óno pismo prečital, sem se najprej pošteno razsrdil, potem sem pa sklenil sam pri sebi, da ne bom nič več pisal. Ta moj sklep je čisto logično motiviran s tem, ka sem Slovenec, a Slovenci smo uže taki po roj-

stvu, da kar pustimo vse v nemar, če nam pride kaj navskriž.

Meni se vé da nij bilo všeč, ko je urednik zbrisal iz III. in IV. pisma vse moje refleksije, katere sem bil naredil, pa je iz dveh pisem s svinčnikom skoval samo jedno, in zato sem bil precej pripravljen, obrisati in spraviti pero, potem pa sem si premislil in dejal sem: „če ne pišeš ti, bodo pa drugi pisali, in tako bo „Slovenski Narod“ vendar le izhajal polen a ne prazen.“ Ako je tako, potem je boljše, da še kaj napišem, pa sem kar dalje pisal, kakor da se ne bi bilo nič zgodilo. Oprostiti pač ne morem tako lahko uredniku, ka je del dva moja pisma naenkrat pod svoj kritičen nož, ter je izrezal vse, kar je bilo bolj tečnega, in kar bi vas bilo utegnulo razveseliti in spraviti v dobro voljo.

Če je mislil gospod urednik, da me bo preplašil in v beg natiral s svojim svinčnikom, potem ne vé, s kom ima posla, in me še ne pozna. Dám se pa ne, to ne to, jaz

sem podoben ónemu graničarju, kateri je pripovedoval, kako so mu jih bili odmerili 25, pa je dejal: „zatim me svališ na klup, a ja se ne dam, svežaše mi ruke i noge, a ja se ne dam, odrapiše mi dvadeset i pet, a ja se još ne dam!“

Če imajo Kranjci trde glave, kakor se veli, jo jaz tudi némam iz testa narejene, pa zato se ne dam subjektivno, objektivno me pač more ubiti tudi urednik, če se mu poljubi s svinčnikom, kakor je storil lani na starega leta dan, ko me je tako brez usmiljenja opalil do skeleta objektivno.

Ne čudite se tedaj, milostiva, ka „Slovenski Narod“ uže tri mesece nij bil več konfisciran — kaj bi se tudi konfisciralo, če uže urednik sam tako vestno skrbi za javni mir in red.

Sicer ne smete misliti, gospa, da sem jaz kedaj hotel kaliti javni mir in red, Bog obvaruj tega, tako mirnega človeka nij blizu, kakor sem jaz uže zadnjih petnajst let sem,

vati". Naj bi pustili Avstrijo z nemško zvezo pri miru.

Od Francozov se učimo umno gospodariti.

V.

Zboljšanje našega gospodarstva je vprašanje odgoje.

(Dalje.)

Na angleških in francoskih srednjih šolah mladina nij tako sebi pripuščena, kakor pri nas; učenci stanujejo večidel v odgojiščih, kjer se ne disciplinirajo, ampak v resnici odgojujejo.

Kot spodbuja k pridnosti služi angleškim in francoskim učencem čast. Za pridnost in lepo obnašanje je mnogo daril odločenih. — Sploh se vsaja uže otroku in mladeniču čut do časti in poštenja na vsak mogoč način. Nemcem ne dopade ta odgoja, ter jo imenujejo „dresuro“.

Francoske in angleške šole so bolj praktične kakor naše; učni načrti so bolj prosti, nauk je koncentriran v predmetih, ki človeški duh najboljše in najgotovješe izobrazijo. Njih učenci vedó sicer menj, ali kar vedó, vedó gotovješe, temeljiteje. — Noben Anglež ne zapre klasičnih umotvorov po dovršenih skušnjah. — Omikani Francozi se učijo do sive starosti; bukve kupovati je pri njih dolžnost proti svojemu narodu.

Angleži in Francozi némajo realk; vendar so njihovi inženirji in kupčevalci, ki so se na gimnazijah izobraževali, boljši od naših in nemških. — V novem času so skuševali Angleži z realkami, kjer se je podučevalo razen latinščine tudi v prirodoslovji, kemiji, zgodovini itd.; ker se je pri učencih na realkah kmalu bolj nizko mišljenje pokazalo, ne mara ljudstvo za nje.

Nekateri nemški liberalci pa hočejo klasične jezike iz gimnazij odpraviti, da celo matematični nauk skrciti, to je, oni hočejo samo realke imeti.

To so nam naprednjaci! —

Kako pa je naše šolstvo?

Pruskonemški minister Falk je rekel, da je naloga šole le nauk. — Pa tudi pri nas so se „šole“ prav za prav odpravile in osnovala le „učilnice“, potem pa pravimo, da imamo boljše šole kakor praktični Francozi in Angleži. — Školnikov bo zmirom menj, Nemci

nam je hočejo celo odpraviti, ter učitelje z njimi nadomestiti. — Pri razpravi teh učilnic se bom le na to oziral, kake so v resnici, ne pa, kake so na papirji.

Vse naše učilnice, ljudske in srednje, zahtevajo od naše mladine preveč malo koristnih realnih predmetov in razvijejo le površno, polovičarsko, navidezno omiko, ki je uzrok vsega napuha in vse prihodnje nezadovoljnosti s svojim stanom pri Nemcih kakor pri nas.

— Učenci se uče dejansko večidel „ex omnibus aliquid ex toto nihil“. V mnogorazrednih učilnicah, kjer bi bilo drugače časa dovolj, da bi se več predmetov temeljito in gotovo naučilo, se začno nekateri predmeti celo dvakrat od kraja učiti. — Dalo bi pa se še najti več predmetov za naše učilnice, tako, da bi lahko vsako leto nekaj novih predmetov na vrsto prišlo in bi ne trebalo nobenega od kraja učiti. — Weberovih 92 „katekizmov s podobami“ še ne zapopade vseh predmetov, ki bi se mogli vpeljati v naše učilnice, da bi stregli vedoželjnosti ali pa mučili našo mladino z brezkončnim „pifljanjem“ in tako mero površne omike in učenostnega napuha dovršeno storili. Pa tudi vsak realni predmet posebe se uči po istem principu „ex omnibus aliquid“. Vsak mora biti sistematično razdeljen in dovršen, tako, da dobi učenec od vsakega dela dotičnega predmeta nekaj. — Samo jeziki in matematika se ne morejo tako učiti, ker nij mogoče. — Povsod se zahteva mnogovrstna teoretična učenost; v ljudske šole bi se uže gotovo tudi spravila, če bi le mogoče bilo — brez branja in pisanja.

V nabiranju mnogovrstnih ved je naša mladina ravno tako pridna kakor mladi Nemci na Nemškem. — Učenci se predmete uče le za šolo ne za življenje. Umejo je po dovršenih skušnjah petkrat gotovje in temeljiteje pozabiti, kakor se naučiti. — Ime „omikan“ in „učen“ si pa še potem vendar ohranijo.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. januarja.

Včeraj se je **državni zbor** zopet na Dunaji sešel. Vlada mu je predložila sledeče načrte zakonov: načrt zakona o premenbi zakonov o pridobitnem in dohodnem davku v oziru na posojilnice in kreditne zavode; o dodatnih določbah zakonu o uravnanju zemljiškega

pravila; o posojilih v pomoč stradalajočim; o dotaciji katoliškim duhovnikom iz verskega zaklada in o osnovanju zgradb na dolenjej Soči. Predlog Gregrov glede premenbe objektivnega postopanja zoper novinarstvo se je vrátil odseku za kazensko postopanje.

Centralistiška stranka je popolnem razpadla; fortšritlerji so se ločili od liberalcev in svoje ude iz eksekutivnega komiteta odpovedali. Dobro znamenje.

Ogerske **delegacije** odsek za vnanje stvari je v seji v sredo imel na vrsti posvetovanja dodatni kredit od 636.000 gl. za bosenske begune. Szilagy je dejal, da so bosenski beguni preveč stali novcev, in da bi bila vlada morala bolj varčno ravnati s podporo beguncem. Magjarom se žali za vsakim novcem, ki se je dal v podporo ubogim bosenskim Slovanom, da-si je bila ta podpora vrlo neznatna. Ta dodatni kredit je odsek dovolil s pogojem, da vlada obljubi, da odslej ne bode za bosenske siromake potrosila nič krajcarja več. Ogerske delegacije se razidó dné 19. t. m.

Pododsek armadnega odseka je včeraj priporočil nespremenjeno sprejetje proračuna za armado. Vojni minister je na vprašanje Molnarjevo dejal, da bode ogerske vojake dislociral blizu njihovih dopolnilnih okrajev. Vojni minister je dejal, da je v Bosni zdaj še 7800 mož več nego ob času miru, mej temi je 3800 rezervnikov. V Bosni so 4 divizije in pol.

V budgetnem odseku avstrijskih delegacij je Plener interpeliral vlado o predaji Plave in Guzinja, o stanji obravnave gledé grškega pitanja in o stanji obravnave sè Srbijo. Vnanji minister baron Haymerle je v prvem oziru dejal, da se bode naša vlada držala berlinskega dogovora in delala na to, da dobi Črna gora oni mesti. Grško vprašanje da je bilo pretrgano vsled premembe ministerstva na Francoskem; vlada da je pripravljena z družimi vlastmi posredovati, kadar bodo te formalno na pomoč pozvane. Gledé Srbije je dejal baron Haymerle, da je on za zidanje železniške črte Deligrad Niš. Na drugo interpelacijo je naš vnanji minister odgovoril, da je vlada v prijateljskih razmerah z vsemi družimi vlastmi in da jih hoče ohraniti. Na vprašanje Klierovo o zidanju železnice Si sek-Noví je dajal vojni minister Bylandt, da hoče ogerska vlada dotično vprašanje predložiti parlamentu, a da se dogovarjanja mej ogersko vlado in južno železnico še vrše.

Vnanje države.

Dogovarjanja mej **Rusijo** in vatikanom so se zopet pričela.

Rusija se je vlanskega leta nekako zblížala z Italijo, in to je naznanila francoskej vladi, katerej je namignila, kakšne posledice bi to imelo, ko bi se še ona k njima pridružila. To je Bismark izvedel, in tega Rusiji on ne more odpustiti.

preje sem pač včasih delal nemir pod raznimi okni po noči, ko smo še kvartet imeli pod Punkelmajorom, zdaj se pa celo jezim, kadar se zbudim po noči in slišim popevati po ulicah Starčevićjansko himno:

„Udri, udri in der stadt
starosrbom štrik za vrat!“

Kadar to pesen čujem, tedaj vselej iz srca privoščim pevcem subjektivno óno, kar taisti izrazujejo kot objektivno željo za Srbe in Slovence pa za Hrvate tem prijazne.

Ja, tempora mutantur et nos mutamur in illis, bi rekel, ko bi me vi razumeli, tako pa vam povem, da smo nekedaj bili drugi, zdaj so pa drugi prišli za nami, in tako bode menda šlo vedno naprej, dok bode kaj ljudij na svetu; ampak to sem hotel reči, da smo nekedaj tudi ekscedirali enomalo, pa smo bili korajžni in nobeden izmed nas, kar nas je bilo juristov, nij klečal pred podkapetanom, kakor se je to v zadnjem času dogodilo, če je res, kakor se pripoveduje, da se je tako zgodilo v Zagrebu

po dovršenej nagodbenej serenadi meseca novembra in bežal tudi nij nobeden izmed nas pred pandurom, če nij bilo ravno sile. O! dečki smo bili mi tačas, to stoji, in pa zdrave noge smo imeli vsi od Punkelmajora in Torbičinega do Lukavečkega Matevža in do bana profonda Prašnikarjevega Lojzeka iz Kamnika, če še živi, ali bežali nijsmo nikdar ne, kedaj smo bili in solidum skupaj, za posamezne slučaje pa ne vem prav, zdi se mi pač, da so bili enkrat ulovili enega izmed nas subjektivno, kateri je moral potem prespati eno noč na magistratu, pa to se je uže davnaj pozabilo, in nij vredno da bi človek kaj več govoril o tem.

To sem vam moral povedati, milostiva, in se malo pohvaliti objektivno, da bode urednik večji rešpekt imel pred mojimi vam namerjenimi pismi tu, če jih bode še kaj dobil, da jih ne bode v prihodnjic tako neusmiljeno česal in strigel v sredini in od vseh strani, kakor mi je pristrigel s škarjami in prečrtal

sè svinčnikom dva moja pisma, naredivši iz tistih samo eno, ko da bi bil kedaj v šolo hodil h Kratki Baschiku ali kateremu drugemu eskamoteru.

Če je urednik mislil, da bode sè svojim objektivnim postopanjem pri obrezavanju mojih pisem profitiral kaj prostora listku namenjega, se je grdo preračunal, ker tega le pisma vam ne bi bil nikdar pisal, da me nij razjezil in kroz to subjektivno provociral urednik sam, kateri me še ne pozna dobro in ne vé, da ima posla z vašim objektivnim spoštovateljem, katerega nij moči tako lahko nagnati in prisiliti v beg.

Zdaj sem mu pa povedal, uredniku, da bode imel dosti en čas; če bode pa zopet kaj strigel okolo mojega pisma, potem mu naredim, kakor je bil napravil v Pisarovini neki kmetski ravsavš svojemu sodcu.

Sodec je namreč obsodil na mesec dnij zapora nekega kmeta zavoljo lahkega telesnega oškodovanja, a vsled priziva proti tej obsodbi

V francoskem senatu je izvoljen za predsednika Martel, za podpredsednike pa Rampou, Pelletan in Calmon.

Iz Madrida se poroča, da se opozicija še zmirom ne udeležuje sej kortesev; Cannovas se trudi, da bi opozicijo umiril. Če se mu pa to ne posreči, bode predlagal večini kortesev, naj vsa óna poslaniška mesta proglasi za izpraznena. Drugi pa menijo, da bodo kortesi razpuščeni. Dne 14. t. m. so kortesi jednoglasno sprejeli adresso do kralja, ki mu čestita na rešitvi.

V Italiji se senat zdaj posvetuje o odpravljenju davka na mlenje; finančni minister trdi, da se to ne sme zgoditi iz novčnih razlogov.

Iz Washingtona se poroča da je zbornica poslancev sprejela zakon, ki oprasča klasiške starine dovoznega davka. Dne 29. t. m. pa bode tam tabor v pomoč Irce. Vabilo k temu taboru so podpisali unijski podpredsednik, udje vlade, predsednik zbornice poslancev in mnogo senatorjev in poslancev.

Dopisi.

Izpod Nanosa 12. januarja. [Izviren dopis.] (Za Abendrothovce.) Res izvrstno je Abendroth zvižal in obračal, da bi z lepimi besedami ter obljubami poplačal vse one, ki so njemu služili v Hercegovini in Bosni. Kar nij sam zadosta pretekán kot Abrahamov sin, pozval je še druge iskušene zvižaneže na pomoč, da so mu pomagali naše ljudi slepiti. Stvar se je bila uže jako dobro za njega korist obrnila in smelo se je moral nadejati, dobrega uspeha. On si je vedno mislil: „V jedinosti je moč; torej, zakaj bi mi mej seboj, zaslužen svoto delili, vsak gospodar ali voznik naj malo potrpi, meni bo pa naposled vendar le dosti ostalo.“ Ali, Abendroth obrača, naš g. drž. polanec Obreza bode pa menda obrnil, če bo le šlo.

Res težka je dandenes naloga pravega, poštenega narodnega zastopnika ali državnega poslanca; prestati mora marsikatero bitko a užiti marsikatero grenko. Trudi se in muči, leta in prosi za to in ono, vsako priliko porabi, da bi le mogel koristiti svojemu narodu, ki mu je izročil svoje zaupanje. A dostikrat je ves njegov trud zastonj in delovanje brezuspešno. S poštenim a težkim srcem se vrača proti domu kakor iz bitke, v katerej se je tako junaško a ne zmagonosno bojeval, kajti nasprotna sila bila je prevelika, katerej je morala pravica podleči. Nasprotno, kako zadovo-

mu je banski stol znižal kazen na tri dni. Kmet je kaj ponosno prišel odsesti dosojene mu tri dni, potem pa, ko je bil gotov, se je postavil pred okno kod sodca, in mu je fige kazal pa govoril je: „Eto ti tvoje pravice! imam ja prijatelja kod banskoga stola, a tebe se nebojim!“

Tudi jaz bi mogel reči gospodu uredniku, da se ga ne bojim, pa rajši molčim, ker človek nikdar ne vé, če ne bode še kedaj v kakšno dotiko prišel z njim, in tudi sem si k srcu vzel drugo poglavje dogodbe z gori omenjenim možem.

Ko je namreč čez par mesecev tisti človek zopet v dotiko prišel s sodnijo, ga je sodec obsodil na tri mesece, prizval je se vé da mož, in mislil je, da ga ne bode zapustil prijatelj njegov pri banskem stolu, ali se je grdo opekel, ker je sodec izvestil banskemu stolu, kaj in kako se je bilo dogodilo prvikrat po dovršeni kazni, a vsled tega je banski stol lepo potrdil obsodbo na tri mesece glasečo.

C—v.

ljen in ponosen vrača se mej svoje volilce on poslanec, ki je svoj poklic in nalogo uspešno dovršil. Povsodi se ga spoštljivo in hvaležno pozdravlja in sprejema. Ne polaga se mu sicer ni zlata ni srebra za plačilo njegovega truda, ali hvaležnost in spoštovanje, te veljajo več poštenemu ter značajnemu poslancu kakor vsako drugo materialno plačilo, a v največje zadočenje mu služi pa to, da je narodu, kojega ljubi, mogel koristiti.

Z velikim veseljem pozdravili smo torej novico, da hoče naš visoko spoštovani gospod državni poslanec Obreza, prevzeti skrb in težavno nalogo, da nas bode zastopal nasproti Abendrothu. Drage volje hočemo ter moramo izročiti pooblastilo možu, od katerega se nam nij bati, da ga bode Abendroth ali kdo drugi podkupil, ter zase pridobil, pač pa smelo se moramo nadejati, da bode naš spoštovanja vredni g. državni poslanec energično nadaljeval svoje zapričeto delo, ter je konči tudi uspešno dovršil.

Iz Sredlišča 14. januarja. [Izv. dopis.] Da so prebivalci našega trga prijatelji narodne šole, da so jej prijazni, se je pokazalo zopet dne 11. t. m. Igrala se je v neke gostilni tombola, katere znesek je bil namenjen ubogej mladini tukajšnje narodne šole. Lepo in hvalevredno je, da je udeležitev tombole bila velika, in čisti znesek, kateri je sledil, je gledé na naš trg, in za en večer tudi precej velik imenovati. Vidi se sploh, da se če dalje tem bolje mej ljudstvom spoznava korist šole, da njo če dalje, tem bolje cenijo in spoštujejo. Naj bi Sredliščanje tudi zanaprej ostali podporniki in prijatelji narodne šole, dobrotniki ubogej šolske mladine in vrli Slovenci, kakor so omenjene lepe lastnosti do sedaj mnogokrat in tudi uže v dejanji pokrzali.

Dovolite, da obrnem naenkrat vašo pozornost daleč od našega kraja, daleč — v Istro. Tudi tam je treba delo usmil enja skazati, tudi tam živijo, ki pričakujejo od nas pomoči in podpore, ker znajo, da jo le pri Slovanih in nikjer drugod ne najdejo. Sezimo še enkrat po žepu! Spomnimo se svojih slovanskih bratov Istrijanov! V vseh časnikih je brati, kako tam siromaštvo prodira, kako obsega zmirom večje in večje kroge! Vsak list „Slovenskega Naroda“ prinaša imena tistih, ki pošiljajo darila v Istri stradajočim! Imena iz našega trga še nijsem bral! Darilce pač nij treba da bi moralo biti veliko! Ako le nekoliko daš, ne bo se ti poznalo; ako da vsak po kolikor more in svoj znesek prida, dobimo vendar precej denarja, kateri bo omenjenim dobro došel!

Iz Trsta 15. januarja. [Izv. dopis.] Dne 31. t. m. napravi tukajšnje „Slovensko delavsko društvo“ veliko besedo, katera bi imela biti uže na Silvestrov večer. Beseda se bode vršila v tukajšnjem mestnem gledališču. Naš okolo 70 mož močni pevski zbor bode pel: „Jadransko morje“ s spremljevanjem godbe, potem pa se bode izvrševali samospeli in razni zbori. Igrala se bode tudi igra „V Ljubljano jo dajmo“. Našim irredentarjem to nij po všeči, ne dopada jim ta naslov, ker oni menijo, da Trst in prebivalstvo moralo bi obračati se samo tja preko vlaške meje. A v Ljubljano? ne, tega ne morejo pozabiti. Nu, naj se imajo po svoje, mi pa tudi; preverjeni smo, da bode nam ta večer dal krasne zabave, in da nas bodo tudi okoličani počestili. Program temu večeru vam bode gotovo še poslal odbor delavskega društva.

Domače stvari.

— (Germanizacija po Slovenskem.) Iz Postojne se nam piše 14. jan.: V naglici vam naznanjam, da se v naši četverorazredni šoli sloviti sklep nemčurskega deželnega odbora kranjskega uže izvršuje. Vsled ukaza znanega tukajšnjega okrajnega šolskega nadzornika Thume mora mladina ob zažuganji ostre kazni mej soboj nemški govoriti, dasiravno tega jezika naši otroci ne umejo. Torej bode morali „trapisti“ postati v šoli. In to se godi zdaj, ko smo slišali, da se ne sme noben narod, tudi slovanski, na steno pritiskati.

— (Iz Ilirske Bistrice) se nam piše: C. kr. okrajno glavarstvo v Postojni nam je ravno razposlalo tiskovine za napovedbo dohodkov za pridobitni davek v nemškem jeziku. Celó pod prejšnjim ministerstvom je bilo to bolje! Dobivali smo dozdej taiste v obeh jezicih tiskane, tudi v domačem slovenskem. Germanizacija v uradih torej napreduje!! Kaj pomenijo grofa Taaffeja besede?

— (Imenovanje.) Auskultant Tomaž Einspieler je imenovan c. kr. okrajnim sodnijskim pristavom v Zatičini.

— (Umrli) je v Gradci v soboto 11. t. m. poštni komisar Klemen Legat v 58 letu svoje starosti. Pokojni je bil doma iz Nakla pri Kranji in v graških slovenskih krogih čislán kot zvest rodoljub. Bodi mu zemljica lahka.

— (Društveniki „Triglava“ v Gradci) se uljudno vabijo k V. rednemu zborovanju, ki bode denes 17. t. m. v „Hôtel Kaiserkrone“ točno ob 1/2 8. uri. Na dnevnem redu je: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem zborovanju. 2. „O važnosti kemije za praktično življenje“, čita g. Šušteršič. 3. Kritika. 4. Posamezni predlogi. Gosti dobro došli!

Odbor.

— (Društvo „Slovenija“ na Dunaji) ima soboto 17. t. m. v Zipferjevej (prej Schneiderjevej) pivarni (I. Wollzeile) svojo šesto redno sejo. Dnevni red: 1. Prečita se zapisnik zadnje seje. 2. Berilo: o pravoslovnem delovanju Jugoslovanov sploh in Slovencev posebe, g. Ferd. Volčič, stud. jur. 3. Poročilo o spremembi pravil društva, ref. g. A Lenarčič, stud. jur. 4. Sliučajni predlogi in interelacije.

— (Iz Pazna) se nam piše 16. t. m.: Iz mojega zadnjega poročila iz Pazna je ena beseda izpadla, kar kvari. Mestjan S. zadušil je sebe, svojo 19letno ženo in enoletnega otroka z ogelnikom. To je bil videti žalosten pogreb včerajšnjega dne.

— („Jezičnika“), katerega spisuje trudoljubivi prof. Jos. Marn, je izšla pri Milici v Ljubljani 17. knjiga, prinašajoča iz lanskega tečaja „Učit. Tovariša“ ponatisnene životopise Jurija Kobéta, Jurija Varla, Antona Žaklja, (Ledinskega), Antona Olibana, Andreja Likarja, Franca Jeriša in dr. Leona Vončine. Cena tej za slovensko književno zgodovino važnej knjigi je 60 kr. Dobiva se (poleg vseh prejšnjih tečajev „Jezičnika“, razen 1. zvezka) v Ljubljani v „Katoliške knjigarni“.

Razne vesti.

* (Magjari se mej soboj grizejo.) Dvoboj mej Matheynijem in Verhovayjem je v Pešti vsej pouličnej upa polnej mladini možjani zmešal. Zbirajo se na stotine pred aristokratsko kazino, tukaj pa kričé in pobijajo